

BAJAI ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.

Telefonszám: 45.

Felelős szerkesztő:

Vitéz FEHÉRVÁRY DEZSŐ.

Előfizetés egy hónapra 5000 K.

Egyes példényszám ára 200 K.

Megjelenik hétköznapenkint d. u. 2 órákor.

Baja város költségvetése.

Említést tettünk már a múlt számunk egyikében arról, hogy a belügyminiszterium egy leiratban hívta fel a város vezetését, hogy készítse el soronkívül a költségvetést. A munkálatot meg is kezdik a könyvek lezárásával. Nehéz dolog lesz elkészíteni, mert ez a szó, hogy költségvetés, manapság egy elvont fogalom, nemcsak Baján, hanem minden városban. Sőt talán Baját lehetne megjelölni annak a városnak, ahol a költségvetés elkészítése lehetetlenség számba megy, mert — mint az már nyilvánvaló — 1917 óta könyvvezetés egyáltalán nincs. Azután meg manapság költségvetésről beszélni szinte komikusnak tűnik fel, mikor az árak napról-napra emelkednek. Diogénes metódusával sem lehetne várost keresni, ahol a költségvetés megbízhatóan elkészült volna, vagy legalább is ahhoz alkalmazkodnának. Ez ma kész lehetetlenség.

Talán pár évvel ezelőtt még lehetett volna, amikor a drágaság növekedett ugyan, de még sem oly nagy mértékben és iramban, mint manapság. Egy irreális költségvetés csak a hatóság kezének megbilincselése volna, mert ha valamit esetleg nem vettek fel benne vagy időközben az ára emelkedett a felvett beszerzendő dolognak, akkor erre újabb közgyűlést kellene összehívni, ami a neveltségig, végső fokon hatalmas anyagi károkig vezetne, mert az árak közben folyton változnak és emelkednek és így talán negyed részét sem lehetne megkapni az előirányzott összegért. Minden városnak érdeke még költségvetés nélkül is, hogy kiadásai arányban álljanak a bevételeivel és a kiadásokat a minimumra szorítsák.

Mint tudjuk, ugysis a közgyűlés elé terjesztik az egyes kiadások, költségek ügyét és ez dönt felette. Tehát azért megvan az ellenőrzés, csak más formában.

Ha épen a város vezetősége a kiadásait, illetve bevételeit a közgyűlésen utólagosan jelentené be és a közgyűlés azokat nem fogadná el, akkor a megvásárolt cikket mindenkor lehetne legalább a vételárért eladni, ha nem többért. Tehát így biztosítva lehet mindenki a kiadásokról. Egyébként a polgármester a közgyűlésen kijelentette, hogy a költségvetés egyensúlyáért felel.

Hogy mennyire nem lehet ma költségvetést készíteni, arra nagyon jó példa a megyeház, amelynek felépítésére alig 200 millió korona volt előirányozva és ma már a milliárdot is túlhaladja. Ez csak egy tétel, igaz, hogy nagy. Egy városnak a kiadásai azonban sokféle tételből állanak.

Megnyugtatóan szolgálhat az, hogy a kiadások és a bevételek vezetésére és irányítására oly agilis emberünk van, aki irányítani tudja olyképpen, hogy a kiadásaink nem hatadják túl a bevételeinket, azonkívül a kiadások lesznek főlegesenek, hanem inkább mindig megfontoltak. Csödbe nem fogunk jutni, az bizonyos.

A belügyminiszterium kívánságára a költségvetés elkészül, de ki tudja majd tartani, az már a jövő títka marad. Az évi költségvetés elkészítése Baján, amikor még 1919. évi tételek szűcsnek tisztázva, nem más, mint időrablás. Talán egy eshetőség volna a költségvetés elkészítésére, egy stabil idegen valuta mint mérőeszköz, de Baján ez is még lehetetlenség, mert ahol nincs fundamentum, ott nem lehet palotát vagy időszerűben, szabatosan kifejezve: légvárat építeni.

B. L.

A népszövetség főtthkárának budapesti utja.

Sir Drummond népszövetségi főtthkár a magyar-román ellentéték elsimitására Budapestre és Bukarestbe fog utazni.

Előterben egy bulgár-olasz-albán-török Balkánszövetség.

Rómából jelentik: Az olasz lapok mind terjedelmesebben foglalkoznak azzal a hírrel, hogy Olaszország kezdeményezésére egy új Balkánszövetség van alakulóban Bulgária-Olaszország-Albánia és Törökország közt a Magyarország körül tömörült szláv kisántant ellensúlyozására. Az erről elterjedt híreket megerősíti a Konstantinápolyban megjelenő Tanin című török lap is, amely az angorai kormány egyik legszámottevőbb politikusának hozza ebben az ügyben közreadott nyilatkozatát. A készülő szövetség híre annál elfogadhatóbb, mivel ismeretek Olaszország balkáni törekvései, főleg Jugoszlávia ellen, amire Bulgáriát és Albániát készül kijátszani.

Pfalzban nem kiáltották ki a köztársaságot.

Düsseldorf, MTL. — Hivatalosan megcáfolták, hogy Pfalzban a szeparatisták a köztársaságot kikiáltották volna.

Apponyi propaganda utja körül nagy hírlapi harcok keztek Amerikában.

Newyorkból jelentik: A legnagyobb amerikai napilap, a Newyork Times hasábos cikkben foglalkozik Apponyi gróf személyével és utjának céljával. Megállapítja Apponyi előadásai alapján, hogy Magyarországgal mégis történt némi igazságtalanság a trianoni békével. Először történt most, hogy ez a lap ilyen hangon emlékezik meg hazánkról és beismerő vallomást mer tenni, ami Apponyinak köszönhető.

Nagy vívmány, hogy kezdi belátni, hogy revízió alá kell venni az összes békeszerződéseket. Lám, egészen más-kép állana ma Magyarország ügye, ha az ilyen Apponyi-szerű propagandát már évek előtt kezdték volna el és felvilágosították volna az amerikai közvéleményt azokról a „némi” igazságtalanságokról, mik Magyarországgal történtek.

A politika hírei.

A kormány hajlandó engedelményekre a lakbéremelésben.

Bethlen István miniszterelnök a drágasági bizottság ülésén a lakáskérdésről nyilatkozott. Ettől a nyilatkozattól azt várják, hogy az alkalmas lesz a megegyezés előfeltételeinek megteremtésére és előreláthatólag elejét veszi a nemzetgyűlés összehívására irányuló mozgalomnak. Általában kedvező atmoszféra fejlődött ki a lakbérrendelet körül felmerült kívánságokra vonatkozólag. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a kormány nem zárkózik el bizonyos engedelményektől a lakbéremelés mértékét illetően.

Friedrich István
Mikes János ellen.

A keresztény ellenzék csüförtöki pártvacsoráját megtartotta. Friedrich István tartott beszédet, amelyben Mikes János szombathelyi püspöknek a bécsi Reichspostban tett nyilatkozatával szállott vitába. Érdeklődésre tart számot az a nyilatkozata, hogy a fajvédők a legitimizmust azért tartják szem előtt, mert az a nép szívében gyökerezik. Kijelentette, hogy a Prohászka-féle politikát akarják követni, gazdasági feltámadást, tükös választójogot, keresztény Magyarországot akarnak kivívni.

Zita királynő
Münchenbe utazik.

Bécsből jelentik: Zita királyné tegnap Hieselbe érkezett. A lap szerint utjának politikai céljai vannak, hogy jobban értesült lap ezt a feltevést megcáfolja, mert Zita királyné Károly király édesanyjának Mária Jozefának a meglátogatására megy, ahinek München mellett villája van és ott visszavonultságban él. Zita királyné állandó tartózkodási helye ezentúl is Lequeito marad.

A minisztertanács
a tisztviselői fizetésekről.

A Kansz emlékiratot terjesztet fel a kormányhoz a novemberi tisztviselői fizetések tárgyában.

Nyomorakció.

A megindítandó nyomor enyhítését célzó akcióval kapcsolatban, amint egy rövid hírből olvastam, adót-akár kivetni a város. Nincs szándékom gáncot vetni egy olyan dolognál, amelyre égető szükség van, amelynek helyes megoldása mulhatatlanul szükséges.

A terv helyes, de azt már hozzá fűzöm, hogy a kivétel is jó, még pedig nagyon jó legyen. Ez a kivetendő ínségadó a polgárság legérzékenyebb részét érinti, tehát vigyázni kell nagyon, hogy igazságos és méltányos legyen. Vigyázni kell azért is, hogy ne szűljön elégtelenséget, ne legyen olyan szembetűnő aránytalanságok, mint a legutóbbi nyomor akciónál. Leghelyesebb lenne a kivételt mielőtt a polgárságnak kézbesítették, közszemlére tenni annál is inkább, hogy mindenki meggyőződjön méltányos és igazságos voltáról. Szükséges ez azért is, hogy utólagos felszólamlásnak is, vagy panaszoknak ne legyen helye.

Ez volna tehát a megindítandó nyomorakciónak a helyes alapja, ami a kitűzött célt nagyban biztosítaná. Ami azután az elosztást illeti, az ugyan olyan figyelmet és körültekintést igényel, mint a kivétel. Ha ez nem úgy történne, akkor igazságtalan és haszontalan volt az új kivételt eszközölni. Nagyon sok igénylő van, aki rá szorul, de bizonyára lesz olyan is aki kevésbe, vagy egyáltalán nem szorul rá. Leleltérő kötelessége lesz az elosztó bizottságnak arra vigyázni, hogy a legteherlenebbek részesüljenek legelőbb bőlle annyira, hogy a téli viszontagságai ellen legalább némileg védve legyenek. A kiosztás mindenre természetbeni és pénz kiosztás legyen. Nagy tömegben beszerzett árucikkeknek mindig meglehet takarítani valamit, amit a mai nagy drágaság mellett nagyon sokat jelent. Olcsót és jót, ez legyen szem előtt tartva a vásárlásnál, azután semmiféle költséggel járó közvetített nem szabad megengedni, hogy a begyűlt összeg egy fillérig oda kerüljön, ahová szánva lett. Minden adomány, amit a szegény gyermek kap, egy egy súlyos gondot enyhít, egy egy fájó könnyet szárít fel. Erkölcsei kötelessége tehát mindenkinek tőle telhető módon segítséget adni, némi vigaszt nyújtani a nyomortól szenvedőknek, leginkább most a téli időszakban.

Jól, sőt nagyon jól tudjuk, hogy az éhség-nyomor a szülőanya minden revolúciónak és éppen ezért kell jól előre gondoskodni, sőt ezer segítő kezet nyújtani annak megakadályozására. Jó tettel és jó tett után, egyszerű mind helyes cselekedettel nyugot-

tan nézhetünk a jövő elé, nyugodtan hagy lelkiismeretünk a jótett tudatában. Az idő elérkezett, sőt az utolsó perc is, most tehát

ne késsen senki teljesíteni kötelességét.

Krikovszky V.

Az ország kisiparosságának és kiskereskedőinek mozgalma a lakbérrendelet enyhítése és a kinestári haszonrész redukálása érdekében.

— A „Bajai Ujság” fővárosi levelezőjétől. —

Két fenyegető drágulási kilátás tartja izgalomban az ország társadalmának minden rétegét: egy vasúti tarifareform terve és egy lakbéremelési terv. Mindakettő kormányhozjárulással van fedezve és épp akkor, midőn az árak végre megállapodtak volna a zürichi koronajegyzés stabilitásának következményéből.

A két terv legjobban a kisipart és kiskereskedelmet sújtaná, azért a kisipar és kiskereskedelem vasárnap megtartott együttes nagyválasztmányának ülése megállapodott abban, hogy a küzdelmet fel veszi a tervek kivételének megakadályozása ügyében, a napokban összeülő drágasági bizottság előtt demonstrációt jelent be.

Megkérdeztük a mozgalomról Somló Jenőt mint a Kézműiparosok Kereskedők Országos Szövetségének ügyvezető elnökét, aki a következők szerint informálta munkatársunkat:

— A nagyválasztmány vasár-

nap megtartott értekezletén vette részletes és beható tárgyalás alá a népjóléti miniszter által bejelentett lakbérrendeletet, amikor a kisiparosok és kiskereskedők teljes számban megjelent képviselői tiltakoztak az érdekeltek meghallgatása nélkül kiadandó rendelet felfogása és intézkedése ellen. Megállapította a nagyválasztmány, hogy a lakbérének és boltbérének váratlan emelése akkor, midőn a valorizált adók milliárdjai terheli ezt az osztályt, válságba sodorja a kézműiparosságot és a kiskereskedőket. A mai gazdasági viszonyok közt, hogy a kereseti lehetőség a minimumra süllyedt, ezeknek a terheknek a kimerült fogyasztókra való áthárításáról szó sem lehet.

— Elhatározta a nagyválasztmány, hogy a napokban összeülő drágasági bizottság elé járul és kifejezetten tiltakozni fognak, hogy a lakbéréket automatikusan emeljék és kéri fogják a házhazsónrészesedés adójának redukálását.

Baja város társadalma a magyar vivó sportért.

Magyarország vivó bajnokát a bajai származású dr. Posta Sandort óhajlják kiküldeni a párisi Olimpiászra.

A Nép mai számában érdekes riport látott napvilágot. E riport szerint Baja város tanácsa 35 darab 20 koronás aranyat ajánlott fel, hogy ezzel fedezze egy magyar vivóbajnoknak az Olimpiászra való kiküldetési költségét.

Felvilágosítással fordultunk az ügyben, melyről eddig még nem volt tudomásunk dr. Vojnics Ferenc polgármesterhez, akitől nyert felvilágosítások nyomán az ügy képe egy kissé módosul.

Ugyanis Baja város tanácsa nem adott 35 darab huszkoronás aranyat (ezt mindjárt gondoltuk is) és nem is szándékozik adni, hiszen van elég kiadása, hanem azért lényegben a Nép értesítése megfelelő a valóságnak, amennyiben Baja város társadalmában felvetődött a gondolat, hogy a bajai származású dr. Posta Sándor Magyarország vivó bajnokának a párisi Olimpiászra való kimenetelét lehetővé kellene tenni. A magyar sport a jövő esztendőben a Párisban, az országot szét-

romboló békék helyén, megtartandó Olimpiászra tüntető erővel akar részt venni. Természetes, hogy a legmagyarabb és legnevesebb sport a vivósport sem akar hátramaradni. Baja város társadalma úgy érezte, hogy a bajai származású dr. Posta Sándor vivóbajnok Párisban elérhető dicsősége egyúttal Baja város dicsősége is lenne, azért tervezte a szükséges 35 drb. huszkoronás aranyat megfelelő pénzüsszeg társadalmi uton való összegyűjtését. Ennek a gyűjtésnek megindítására felkérték dr. Vojnics Ferenc polgármestert, aki az akciót, amint arra megéri, a nyilvánosság körében megindítja. Vojnics Ferenc dr. polgármester személyével kapcsolatban terjedhetett el a fővárosi sport körökben az a téves hír, mintha a városi tanács adná a 35 drb. huszkoronás aranyat.

Ismételjük, nem a tanács adta, nem is adja, hanem társadalmi akció lesz, melynek élén a pol-

gásmester áll. A magunk részéről a meginduló mozgalmat csak helyeselhetjük.

Egyházi ének propaganda.

A lélek vallásos érzületének legjobb kifejezője is, nevelője is a szép egyházi ének. Ezért indult meg a vallás érzés fejlesztésére irányuló intenzív munkával egy időben az egyházi népének művelése is. Ebbe a munkába akar bekapcsolódni Baja is, amikor meghívta és vendégül látja Berauer József volt kalocsai főszékes-egyházi karnagyot, a népének lelkes apostolát. Berauer József neve ismert és nem szorul bemutatásra. Munkásságának tere volt már hazánk minden nagyobb városa: Budapest épen úgy, mint Győr, Kecskemét épen úgy, mint Székesfehérvár. Mindenütt ezrek és ezrek tanultak meg énekeket előadása alatt és tettek annak tudása alatt szent fogadalmat az egyházi ének további fejlesztésére.

Berauer József bajai tartózkodásának programja a következő: Szombaton délelőtt 10 órakor énektanítás az állami elemi iskolák III. és IV. osztályai számára.

Szombaton fél 4 órakor szöveg tanítás az egyházi énekoktatás metódusáról a képezde zeneteremben az ének tanítást végző tanárok, tanítók, apácák és képezdészek számára. Ezeken kívül vendégeket is szívesen látunk.

Szombaton délután 6 órakor énektanítás a belvárosi elemi iskolában az inasok számára amennyiben az lehetséges lesz.

Vasárnap délelőtt fél 9 kor a ferencrendiek templomában az elemi iskolák tanulói bemutatják a szentmise alatt a szombati tanulás eredményét.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a belvárosi plébánia templomban a nagyközönség számára énektanítás, utána szentmise, amely alatt a közönség éneklő a begyakorolt énekeket.

A belvárosi templomban tartandó énekoktatásra hivatalos Baja város minden katolikusa tekintet nélkül a plébániák határaitra. Biztosra vesszük, hogy a belvárosi templomot zsúfolásig meg fogja tölteni a hívők serege, mert tudjuk, hogy a város közönsége a szerető a szép éneket.

Szeretettel köszöntjük falaink között az egyházi ének vándor apostolát Berauer József karnagy urat és szívből kívánjuk neki, hogy józanságának bőséges jutalmát találja meg közöttünk.

Franciaország nem tekinti a német jegyzőket pozitív javaslatnak. A Ruhr-vidéken tegnap drágasági tüntetések és zavargások voltak.

HIREK.

A szövetkezetek pénzügyi reformja.

Felhívás a bajai Hangya-szövetkezet tagjaihoz.

Felkértenek a tagok, hogy saját érdekükben is minél számszerűbben jelenjenek meg a f. október hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órakor Baján a Nemzeti-szállóban tartandó rendkívüli közgyűlésen, melyen a közgazdasági élet több vezető egyénisége is jelen lesz a fővárosból.

A közgyűlés legfontosabb tárgya lesz az alaptőkeemelések.

Az új szövetkezeti törvények ugyanis a pénz romlásához igazodva lehetővé teszik, hogy a szövetkezeti üzletrészek is gyűmölcsöző befektetések legyenek, hogy ezáltal a tagok és nem tagok újabb üzletrészek jegyzésére ösztökélhessenek és ezzel a szövetkezetet forgó tőkéhez juttassák.

Eddig ugyanis a tag vásárlásai után részesült visszatérítésben, ezután a szövetkezet az üzletrészek után is adhat nagyobb osztalékot egész 10 százalékig, sőt ezen felül is, ha ez a törzsvagyon gyarapítására fordítatik.

A szövetkezet alaptőkéje eként újabb befizetésekkel, ingyen üzletrészekkel és a visszatérítéseknek üzletrészekké alakításával lényegesen megnagyobbodik, ami ketős tőkeerősödést jelent, mert a jegybank az alaptőke arányában fog olcsó hiteleket folyósítani a szövetkezeteknek.

Mind ezek megvalósítása csak közgyűlési határozattal történhetik, melynek határozatképessége érdekében érdemes tagtársaink a megjelenésre felkértenek.

A bajai hangya-szövetkezet igazgatósága.

A pápa szózata az európai béke helyreállítására. Egy amerikai lap tudósítója jól értesült forrásból közli, hogy a Vatikánt mélyen érintették a legutóbbi események. Az a hír van elterjedve, hogy a pápa kifejezte abbeli óhaját, hogy fel fogja emelni szavát és Európát igyekszik megmenteni a zavartól. A pápa elhatározta, hogy felhívást fog kibocsátani különböző kormányokhoz, térjenek vissza a józan ész útjára és kerüljék el azt, hogy a háború által sújtott területeken sokmillió ember még tovább is szenvedjen.

November 1-től drágul a vasút. Az új vasuti tarifák nov. 1-én lépnek életbe. A személy dijszabás 60, a podgyász díj 20 és az árutarifák 10-70 százalékkal emelkedik.

Riadalom a Flórián uccai piacon. A mai kispiacra nagy riadalmat okozott egy megijedt tehén. Kupka mészárosokhoz két ember a piaci tömegben át egy vágásra szánt tehenet akart az udvarba vezetni, amikor éppen közeledett egy lizztel megterhelte autót. Az autótól a tehén megvadult s ugrálni kezdett miközben több kosarat ledöntött s egy szegény asszonyt fellökve maga alá tepert. A piaci közönség a pillanatnyi jelenet alatt ijedten menekülni kezdett. Az ijedség azonban nagyobb volt a veszélénél. A szerencsétlenül járt asszonyt felmosták majd a mentők a kórházba szállították sérülései megállapítása végett. A helyszínen különben hívásra megjelent a közellakó Dr. Dömötör orvos.

Másodszor termő almafák.

Az erdélyi lapok ritka természeti csodát jelentenek a szolnok-dobokamegyei Bálványosváraljai községből. A falu határát június 27-én úgy elverte a jég, hogy a fákon még levél sem maradt. A fák azonban nemsokára rügyezni, majd virágozni kezdtek. Ma rakva vannak az almafák tyuktojás-nagyságu másodtermésti almával. A szép Jonathán-almák, ha két hétig nem esik le még a dér, teljesen meg is érnek.

Horvátországban sztrájkolnak a dohányzók. Horvátországi lapjelentések szerint a horvát dohányzók kihirdették az általános sztrájkot, mert nem akarják a szerb állam monopóliumának termékeit szivni és ezzel a szerb államot gazdagítani, mely nekik elnyomójuk.

Heti piac engedélyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Tolna megye Felsőnyék községben minden hét szombatján állatfelhajtás nélkül heti piac tartassék.

Értelemzavaró hiba. Mult számunkban „A második közjegyzőség kérdéséhez” című cikkünk 11-ik sorában sajtóhiba folytán „méltóságát” közöltünk a helyes „méltánytalanságát” helyett.

Találtak egy fekete börtárcát. Igazolt tulajdonosa a rehdörkapitányságnál átveheti.

Az adófelzárkóztatási és jogügyi bizottsági tagokról, mint értesülünk, Dr. Kiss Péter lemondott. Sajnálattal kell tudomásul vennünk e fontos közügyi szerepléstől való visszavonulását, mert tudjuk azt, hogy hónapokon keresztül fáradtságot nem kimélő szorgalommal dolgozott Baja város polgárainak érdekében az adófelzárkóztatási bizottságban, ahol egyetlen vezérgondolat irányította működését az igazság és méltányosság érvényesítése. Az egész bizottság a polgárság megelégedésére működött. Soha a bizottság tagjai között differencia föl nem merült. Szívesen hallgatták meg egymás véleményét s így történhetett meg az, hogy a felelősség folytán e bizottság elé került néhány ezer ügydarabban az összes másodfoku határozatok kivétel nélkül egyhangulag hozottak. Szavazásra soha nem került a sor. Működésükkel e bizottság tagjai egy igazságos és méltányos adóbázist teremtettek, ami irányadóul szolgál hosszú ideig a jövő évekre is.

A városi nyugdíjbizottság rövidesen ülést tart, amelyen döntenek a nyugdíjba vonulásukat kérők sorsa felett. Mindössze heten kérték nyugdíjazásukat.

A német birodalmi tisztviselők és munkások augusztus havi fizetése kerekén egy trillió márkát volt. Ha másodpercenként egy márkát olvasunk, mintegy 30 esztendőre van szükségünk, hogy egy trilliót leolvashassunk.

x Miss Labó titka. A hatalmas fejlett amerikai filmkultúra e legválogatottabb ujdonságát hozza az Uránia szombati műsorán. E gyönyörű film érdekelttségét csak emeli a csodás film művésznő Priscilla Deán briliáns játéka, ki művészetének a legjavát adja. Rendkívül kedves a vígjáték műsor is. Peggí a 4. éves kis csoda primadonnának egy igen jól sikerült filmje lesz, mely csupa mosoly, csupa vigság. Vasárnap Lia Mara a „Divathercegnő” ben lép fel.

Ujsághirdők felvételnek a „BAJAI UJSÁG” kiadóhivatalában.

Közgazdaság.

Ujabb kiválások vannak kilátásban a Bajavidéki Közgazdasági Bank igazgatóságából.

Fischer Jákó a contremine vezére.

Érdekes folyamat játszódik le a Bajavidéki Közgazdasági Banknál. Mint említettük dr. Róna Dezső, Gyarmati Emil és dr. Nemes József visszaléptek a bank vezetésétől. Valószínűnek tartják, hogy nem marad meg az igazgatóságban Ertl József sem. Az ő elhatározását ugyan pontosan még nem ismerik, mivel hosszabb idő óta távol van, de akik ismerik

rik nézeteit, úgy vélik, hogy hazajövele után, amint informálódik a helyzetről, nem kétséges az ő lemondása sem. Beszélnek még azt is, hogy Pap Lajos is szándékozik igazgatósági tisztét letenni.

Mindenképen figyelemre méltó a Bajavidéki személyi válsága, mert hasonló dolog bajai pénzügyintézetnél talán nem is történt még. Beavatottak szerint két csoport mérkőzött a Bajavidéki igazgatóságában. Az egyik csoport vezetője dr. Róna Dezső eddigi elnök volt, a másik csoport korifeusa pedig dr. Fischer Jákó ügyvéd. A két csoport meglehetősen ellentétben állott egymással a bank üzleti ügyeinek lebonyolításánál is. Az igazgatóság egy része feltétlenül bizott dr. Róna Dezső koncepciójában, míg Fischer Jákó csoportja állandóan contreminálta az elnök törekvéseit. Állítólag emiatt dr. Róna elnök már régebben elkedvetlenedett. Ez az elkedvetlenedés átragadt a híveire is. A válság lepergését megindította a kormány legutóbbi rendelete, mely köztisztviselőnek megtiltotta részvénytársaságoknál az igazgatósági tagsági tisztség betöltését. Dr. Róna Dezső, mint városi kórházi igazgató, a rendelet hatálya alá került és így le kellett mondania. Hívei, akik az intézet fejlődését csak dr. Róna Dezső személyéhez kötötték látják biztosítva, követték vezértüket a lemondásban. A contremine erre Hárs Richárdot választotta meg elnöknek, mint akibe bizalmukat helyezték. Érdeklődéssel várjuk a fejleményeket.

Zürichi jegyzés.

(1923. okt. 26. délelőtt.)

Zürichben 100 magyar koronáért 0.0302 1/2 svájci frankot fizettek.

Budapesti deviza

(1923. okt. 26. délelőtt.)

Egy darab	Eladás	Vétel
	magyar korona	
Dollár	19400	20500
Dinár	236	252
Szokol	578	622
Lei	97	110
Német márka	0.0003	0.0003
Lira	830	935
Angol font	88.000	92.400
Osztr. korona	27.35	29.55
Svájci frank	3460	3680
Lengyel márka	0.0180	0.0345
Hollandi forint	75.30	79.70
Francia frank	1150	1216
Napoleon ar.	69000	—

Budapesti terménytőzsde

(1923. okt. 26. délelőtt.)

Buza:	92.000—95.000 K.
Rozs:	61.000—62.000
Árpa:	63.000—77.500
Zab:	66.000—69.000
Tengeri:	66.000—67.000
Korpa:	36.500—37.500

Felelős kiadó: Moravcsik Győző. Kiadótulajdonos: az Uj Élet R-T.

URÁNIA MOZGÓKÉPSZINHÁZ
 Október 27-én szombaton 6—9 1/2 órakor a legjobb filmek sorozatától
 28-án vasárnap d. u. 1/24—6—1/29 órakor a Nordisk filmgyár aranysorozatából

Miss Labó titka

rejtelmes történet 7 felvonásban.
 Főszerepben: Priscilla Deán.

Ezenkívül

Peggí a csoda baba
 rendkívül kedves vígjáték. 2 felvonás.

a Divathercegnő

romantikus történet 6 felvonásban.
 Főszerepben: LIA MARA.

Cheplin a bazárban
 burleszk 2 felvonásban.

Mindenszentek napjára

koszorúk, virágcsokrok,
cserepesvirágok

megrendelhetők és kaphatók
a magyar kir. kertész-seged
iskolában.

Értesítés.

Értesitem a mélyen tisztelt
közönséget, hogy a volt

**Jarmer-féle étteremben
abonenseket elfogadok**

KELEMEN KÁROLY
vendéglős.

**Háztatarozási
hirdetmény.**

Ajánlatot kérek a Szent
Antal-úcai, a csendőrség ál-
tal lakott 71, 73. és 75. sz.
három házam külső és belső
tatarozására. A tatarozás ki-
terjed az összes kőmives, cse-
repes, ács és asztalos mun-
kákra és mindegyikre külön
ajánlat teendő.

Felvilágosítást Árpád-ucca
7-ik szám alatti irodámban
adok, s ugyanide kérem leg-
később VASÁRNAP DÉLIG
az ajánlatokat.

Özv. Schleicher Antalné.

**LEGJOBB
fűszer- és gyarmatárú
kereskedések:**

Bajai Áruforgalmi r. t.
Vörösmarty-ucca 4.

Hangya-szövetkezet.
Főüzlet: Drescher-házban. Fióküzlet:
Erzsébet-királyné-ut és Szeremlei-ucca
sarkán

MI BOLTUNK R. T.
Bajai Takarékpénztár palotája.

Somorjai Ferenc.
Szegedi-ut 9. — Vasútállomás mellett.

Wagenblatt Ferenc.
Vörösmarty-ucca 6. sz.

Vasárút

— legolcsóbban a —

Hangya-szövetkezetben

és a

MI BOLTUNK-ban
lehet beszerezni.

Prima téli burgonya
minden mennyiségben kapható
a HANGYA főüzletében.

Faszenet és Tüzfát

szállít (román és cseh import valamint belföldit) a
FASZÉNÜZEM R. T. Budapest V. Pannónia-utca 14.

Minden vásároló

csak a következő bajai iparosokat
és kereskedőket keresse föl:

Bajai Áruforgalmi R.-t. Vörösmarty-ucca 4. Fűszer-,
festék-, gyarmat- és rövidáru
nagykereskedés.

Halász Károly Városi palota.
Fosztókereskedés, szabó és férfi ruha áruháza

Hangya-szövetkezet. Főüzlet: Drescher-házban. Fiók-
üzlet: Erzsébet királyné és Szer-
remlei-utca sarkán. Fűszer-, vas-, rövidáru kereskedés. Mezőgazdasági
gépek raktára.

Manhold Kálmán. Tóth Kálmán-utca 27.
Szállítási vállalat, autógarázs.

Mi Boltunk R.-t. Bajai Takarékpénztár palotája. Fűszer-,
vas-, rőfös-, rövidáru és divatáru-
kereskedés.

Mihits és Bráde. Eötvös-utca: fűszer-, esemege- és déli-
gyűn öleskereskedés. Uránia-palota
hentes- és mészárosárú.

Mormer Ferenc. Erzsébet királyné-utca 57.
Szücsmester és szörmekészítő.

Schmidt Márton Fiai. Czirfusz Ferenc-u. 33. Vasöntöde,
gépkatrészek, gazdasági esz-
közök, mezőgazdasági gépek, Hoffherr és Schrantz-gyár képviselése,
gázmotorok.

Somorjai Ferenc. Fűszer és játékarú, ugyisintén Boczo-
nádi méhészeti cikkek nagy választéku
jutányos beszerzési üzlete. Szegedi ut 9. Vasútállomás mellett.

ifj. Szilágyi Sándor Uránia palota.
bőrkereskedő.

Dr. Toplák és Koráb Budapesti Terménykereskedelmi
R.-T. bajai képviselése Kossuth
Lajos-ucca 11. Vásárol: mindenféle terményeket (buzát, rozsot, árpát,
zabot, tengerit, stb.) szálal takarmányt (szénát, szalmát) nagyban és
kicsinyben.

Utry Pál. Erzsébet királyné-u 38. Szítás, sodronyágybetétkészítő.
Faeszközök, háztartási cikkek, kosárárú.

Új Élet nyomda R.-t. Vörösmarty-ucca 4. Nyomdai
munkák, községi és üzleti
nyomatványok, könyv- és papirkereskedés.

Wagenblatt Ferenc. Vörösmarty-ucca 6. szám. Fűszer-,
festék- és anyagárúkereskedés.

Welchner Lőrinc Erzsébet királyné-utca 6.
Rőfösáru és ruházati cikkek kereskedése

Wohlfart és dr. Willmann

Erzsébet királyné-utca 48. — Tojásnagykereskedés.

Határszéli községek figyelmébe!

A miniszteri rendelet értelmében
kötelezővé vált

Határszéli uti-igazolvány

és

Határszéli áthajtási igazolvány

magyar- és horvát-nyelven kapható

az

„UJ ÉLET“ könyv- és papirkeres-
kedésében, Baja, Vörösmarty-ucca 4.

Nyomatott az „Uj Élet“ R.-t. könyvnyomdájában, Baja.

**Pálcics Pál
fest és tisztít**

háborúelőtti minőségben
Budapesti-ut 14 és
Erzsébet királyné-utca 13. sz.

**Hová sietsz,
mondd, hová?**

Megyek az Új Életbe, mert
tudom, hogy jó és szép
iskolai tanszereimet csak
OTT tudom olcsón beszerezni.

! Vízontelárusítók !

Cérnák, fonalak, pamutok az
az összes varróiparok részére
a legolcsóbb napiárakon
állandóan raktáron

HERZMANN és HALMOS
cérna, pamutáru nagykereskedők.

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-u. 16.
Hajós-utca sarok. — Telefon 194—80.

**Tanulófiút
felvesz az Új Élet R.-T.**

könyv- és papirkereskedése Baján

**-LAP-
kihordókat
magas fizetéssel
felvesz**

a Bajai Ujság
kiadóhivatala.

Éjjeli inspekciós

okt. hó 22-től okt. hó 29-ig
reggeli fel 8 óráig és vasárnap-
délután nyitva.

LOVASSY ÖDÖN
grógyasztára.

Ima könyvek

szépirodalmi könyvek
nagy választékban ol-
csón kaphatók az :

„Új Élet“ r. t.
papirkereskedésében.